

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 9 Σεπτεμβρίου 2020

Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: η προστιθέμενη αξία του εξαρτάται από την αποτελεσματική κατανομή των πόρων στους φιλόδοξους στόχους της ΕΕ, δηλώνουν οι ελεγκτές

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (RRF) θα στηρίξει τα κράτη μέλη να απορροφήσουν τους οικονομικούς κλυδωνισμούς που προκλήθηκαν από την κρίση της COVID και να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα των οικονομιών τους. Σε νέα γνώμη που δημοσίευσε σήμερα, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) επισημαίνει τη σημασία των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ στοχεύει στην επίτευξη των γενικών κοινών στόχων της ΕΕ για τη συνοχή, τη βιωσιμότητα και την ψηφιοποίηση και ότι είναι καλά συντονισμένη με άλλες μορφές ενωσιακής και εθνικής στήριξης.

Τον Μάιο του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε το μέσο «Next Generation EU» (NGEU) ως μέρος μιας ευρείας δέσμης μέτρων για τη μείωση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας. Στο πλαίσιο του NGEU, ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) θα διαδραματίσει τον σημαντικότερο ρόλο, διαθέτοντας περισσότερα από 600 δισεκατομμύρια ευρώ για επιχορηγήσεις και δάνεια. Σκοπός του RRF είναι να προσφέρει χρηματοδοτική στήριξη μεγάλης κλίμακας για δημόσιες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στους τομείς της συνοχής, της βιωσιμότητας και της ψηφιοποίησης. Τα κράτη μέλη αποδέκτες θα πρέπει να καταρτίσουν σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) σύμφωνα με τις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις που ενέκρινε η Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

«Το RRF είναι απαραίτητο για την ταχεία κινητοποίηση των αναγκαίων πόρων που θα συμβάλουν στην προώθηση της ανάκαμψης και της αύξησης της ανθεκτικότητας των εθνικών οικονομιών μας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο που τους αναλογεί, καθορίζοντας τα

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της γνώμης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της γνώμης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

θεματολογία τους για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις», **δήλωσε η Ivana Maletić, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδια για τη γνώμη.** «Πρόκειται για μια ευκαιρία να καταδειχθεί ότι η ΕΕ εξασφαλίζει την αποδοτικότητα των δαπανών της. Προς τούτο, οφείλουμε να μεριμνήσουμε ιδιαίτερα ότι τα χρήματα διατίθενται πράγματι σε μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ. Έτσι πρόκειται να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τις δυνατότητες του RRF.»

Η λογική στην οποία βασίζονται οι δαπάνες του RRF στηρίζει ευρύτερα μεταρρυθμιστικά και επενδυτικά προγράμματα που βασίζονται σε ορόσημα προόδου, και όχι στο σύστημα απόδοσης δαπανών που απορρέουν από συγκεκριμένα προγράμματα/έργα, όπως ισχύει με τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, η σύνδεση του RRF με τους στόχους της ΕΕ —όπως η κοινωνικοοικονομική σύγκλιση, η Πράσινη Συμφωνία και ο ψηφιακός μετασχηματισμός— θα μπορούσε να ενισχυθεί μέσω, παραδείγματος χάριν, υποχρεωτικών κοινών δεικτών, κάτι που θα διασφάλιζε την άμεση σχέση μεταξύ των οροσήμων και των τιμών-στόχου που καθορίζονται στα επιμέρους ΠΑΑ και των σχετικών στόχων. Οι ελεγκτές εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι το RRF βασίζεται σε υφιστάμενες διαδικασίες, όπως ο κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) και το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, προωθώντας συνεργίες και μειώνοντας τον διοικητικό φόρτο τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, ο προβλεπόμενος διάλογος με τα κράτη μέλη παρέχει ευελιξία για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων καταστάσεων. Ωστόσο, οι ελεγκτές επισημαίνουν ότι η ταυτόχρονη κατάρτιση των ΠΑΑ, των επιχειρησιακών προγραμμάτων και των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) μπορεί να αποτελέσει πρόκληση για τα κράτη μέλη, και εισηγούνται την εφαρμογή απλουστευμένων διαδικασιών. Τονίζουν επίσης την ανάγκη κατάλληλης καθοδήγησης και συντονισμού, ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη με άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ.

Η επάρκεια των προτεινόμενων χρηματοδοτικών ποσών για την αντιμετώπιση των συνεπειών μιας κρίσης που εξακολουθεί να εξελίσσεται είναι δύσκολο να εκτιμηθεί, σύμφωνα με τους ελεγκτές. Μολονότι το RRF θεσπίστηκε ως απάντηση στις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες συνέπειες της πανδημίας, η προτεινόμενη κατανομή των χρηματοδοτικών εισφορών στα κράτη μέλη καθορίστηκε σε μεγάλο βαθμό βάσει της κατάστασης που επικρατούσε πριν από τη νόσο COVID. Ως εκ τούτου, τέσσερα από τα δέκα κράτη μέλη που θα λάβουν την υψηλότερη επιχορήγηση από το RRF αναμένεται να έχουν μείωση του ΑΕΠ το 2020 χαμηλότερη από τη μέση μείωση για το σύνολο της ΕΕ που ανέρχεται σε περίπου 7 %. Επιπλέον, ο μηχανισμός κατανομής αντικατοπτρίζει μόνον εν μέρει τον στόχο του RRF για προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης μέσω της βελτίωσης της ανθεκτικότητας και της στήριξης της ανάκαμψης. Στην πραγματικότητα, πάνω από τα δύο τρίτα των επιχορηγήσεων του RRF προορίζονται για τα 14 κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ το 2019 ανερχόμενο τουλάχιστον στο 90 % του μέσου όρου της ΕΕ, και μόνο το ένα τέταρτο περίπου αυτών προορίζεται για τα οκτώ κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2019 κάτω του 75 % του μέσου όρου της ΕΕ.

Τέλος, οι ελεγκτές τονίζουν ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή ισχυρά και αποτελεσματικά μέτρα κατά της απάτης και των παρατυπιών, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η στήριξη της ΕΕ χρησιμοποιείται για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται. Διαπιστώθηκαν επίσης ορισμένες αδυναμίες στις προβλεπόμενες διαδικασίες παρακολούθησης

και υποβολής στοιχείων. Όσον αφορά τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και ελέγχου του RRF, οι ελεγκτές πιστεύουν ότι ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαδικασία του προϋπολογισμού πρέπει να καθοριστεί ρητά, όπως και τα δικαιώματα ελέγχου του ΕΕΣ, ώστε να διασφαλιστεί ότι ισχύουν για το RRF οι ίδιες αρχές λογοδοσίας και διαφάνειας με εκείνες που διέπουν τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από το ΕΕΣ να γνωμοδοτήσει για την πρόταση της Επιτροπής για τη σύσταση του RRF, σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της ΕΕ. Η γνώμη του ΕΕΣ 6/2020 που εκδόθηκε σχετικά είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ eca.europa.eu στα αγγλικά, σύντομα όμως θα διατίθεται και σε άλλες γλώσσες. Η γνώμη περιορίζεται μεν στην πρόταση της Επιτροπής, λαμβάνει δε υπόψη τη σχετική πολιτική συμφωνία που επετεύχθη στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Ιουλίου.

Η παρούσα γνώμη συμπληρώνει άλλες γνωμοδοτήσεις του ΕΕΣ που σχετίζονταν με τη νόσο COVID-19 και αφορούσαν τον [κανονισμό περί κοινών διατάξεων \(ΚΚΔ\)](#), τη [REACT-EU](#), και το [Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης](#). Η γνώμη βασίζεται επίσης στην πρόσφατη ειδική έκθεση για το [Ευρωπαϊκό Εξάμηνο](#), ιδίως όσον αφορά τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα του ΕΕΣ στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της πανδημίας της COVID-19 θα βρείτε [εδώ](#).

Υπεύθυνη επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη γνώμη:

Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - τηλ.: (+352) 4398 45547 / κιν.: (+352: 691 553547)